

ESCO și ESPC pentru clădirile publice

FEBRUARIE 2021

Documentare și sinteză: Vlad Drăguș, expert parlamentar

Lucrarea poate fi accesată direct pe Intranet la pagina Direcției studii și documentare legislativă

* Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților

Cuprins

Reglementări U.E	1
Austria.....	2
Germania.....	5
Italia.....	1
Țările de Jos.....	14
Legislație românească incidentă pentru ESCO și ESPC și autorități competente.....	18
Bibliografie.....	22

Reglementări U.E.

Planul de eficiență energetică al U.E. (Comisia Europeană, 2011)¹ este expresia principală a eforturilor europene de îmbunătățire a eficienței energetice la nivelul întregii Uniuni. Deși nu conține norme obligatorii din punct de vedere juridic pentru statele membre sau organismele U.E, documentul trasează obiectivele U.E în acest sens și sugerează mijloacele de realizare.

Acesta a fost precedat de **Planul de acțiune al U.E pentru eficiența energetică din 2006**. Acest plan a stabilit obiective și ținte similare pentru eficiența energetică a U.E până în 2020 și a dat sugestii statelor membre cu privire la modul în care obiectivele pot fi atinse. Multe dintre aceste sugestii pot fi găsite în directivele ulterioare, cum ar fi **Directiva 2010/31 / UE și Directiva 2012/27/EU**. La sfârșitul anului 2010, Parlamentul European nu a fost mulțumit de progresul realizat în domeniul eficienței energetice, astfel încât s-au sugerat îmbunătățiri. Inițiativa parlamentelor din 15/12/2010 (INI / 2010/2107)² a exprimat aceste preocupări, afirmând că „Dovezile academice susțin în mod clar opinia că eforturile trebuie intensificate” pentru a realiza mai mult de jumătate din economiile preconizate. Parlamentul a sugerat că, în primul rând, politica existentă ar trebui aplicată și respectată, întrucât eficiența energetică ar trebui să devină o parte integrantă a întregii politici a U.E, în special transporturile, finanțele, politica industrială și educația.

Parlamentul a solicitat o evaluare a potențialelor de economisire a energiei și a obiectivelor de renovare, cel puțin în ceea ce privește clădirile publice din U.E. Administratorii clădirilor publice ar trebui să fie un exemplu de bune practici în acest sens, în opinia Parlamentului European. Inițiativa a inclus de asemenea, propuneri de ajutor financiar și reglementări fiscale. O parte substanțială a declarațiilor Parlamentului au fost transpuse în Planul U.E pentru eficiență energetică din 2011.

Prin plan se estimau economii de până la 1000 EUR, pe gospodărie anual, două milioane de locuri de muncă, pentru a reduce emisiile de gaze cu efect de seră din U.E cu 740 de milioane de tone și pentru a îmbunătăți competitivitatea industrială. Intenția planului este de a propune măsuri mai stricte, cu reglementări obligatorii din punct de vedere juridic, permițând în același timp statelor membre să își mențină obiectivele naționale de eficiență energetică și gaze cu efect de seră.

În prezent, statele membre ale U.E. au transpus în mare parte prevederile Directivei 2012/27/UE privind eficiența energetică, în special art. 7 al Directivei care prevede la alin (1): ”Fiecare stat membru stabilește o schemă de obligații în ceea ce

¹ Document disponibil la: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=COM:2011:0109:FIN:EN:PDF> accesat 01.02.2021 14:27

² Disponibilă la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52010IP0485> accesat 01.02.2021

privește eficiența energetică. Respectiva schemă asigură că distribuitorii de energie și/sau furnizorii de energie care sunt desemnați ca părți obligate în temeiul alineatului (4) și care își desfășoară activitatea pe teritoriul fiecărui stat membru realizează un obiectiv cumulativ în materie de economii de energie la nivelul utilizării finale până la 31 decembrie 2020”. Până în anul 2016, 14 state stabiliseră mecanisme obligatorii, iar 13 scheme alternative adaptate măsurilor care erau deja în vigoare.³

De o mare importanță pentru ESCO și ESPC sunt prevederile art. 8 al Directivei care stabilesc practic normele operațiunilor de audit energetic, o primă etapă în implementarea sau evaluarea oricărei oferte ESCO. Astfel statele membre se asigură că întreprinderile care nu sunt IMM-uri fac obiectul unui audit energetic efectuat într-un mod independent și rentabil de către experți calificați și/sau acreditați sau implementat și supravegheat de autorități independente în temeiul legislațiilor naționale.

Întreprinderile care nu sunt IMM-uri și care implementează un sistem de management al energiei sau de protecție a mediului - certificat de un organism independent conform standardelor europene sau internaționale relevante - vor fi scutite de audit obligatoriu, cu condiția ca statele membre să se asigure că sistemul de gestionare în cauză include un audit energetic în baza criteriilor minime stabilite la nivel național.

Statele membre sunt invitate să promoveze disponibilitatea pentru toți clienții finali a unor audituri energetice rentabile și efectuate într-o manieră independentă de către experți calificați și/sau acreditați în conformitate cu criteriile de calificare. Auditul energetic poate fi efectuat de experți interni sau auditori energetici, cu condiția ca statul membru în cauză să fi pus în aplicare un sistem de asigurare și verificare a calității acestora, incluzând, dacă este cazul, o selecție anuală aleatorie de cel puțin un procent semnificativ (statistic) din toate auditurile energetice efectuate.

AUSTRIA

Agencia pentru Energia din Austria operează cu definițiile regăsite în Directiva 2012/27/EU privind eficiența energetică, act transpus în integralitatea sa în legislația austriacă. Potrivit acesteia **furnizorul de servicii energetice** este o persoană fizică sau juridică care furnizează servicii energetice sau alte măsuri de îmbunătățire a eficienței

³ A se vedea Paolo Zangheri, Marina Economidou and Nicola Labanca, *Progress in the Implementation of the EU Energy Efficiency Directive through the Lens of the National Annual Reports*, European Commission, Joint Research Centre, Energies, 12, 2019, p. 10

energetice către instalația sau sediul consumatorului final.⁴ "Contract de performanță energetică" înseamnă un acord contractual între beneficiarul și furnizorul unei măsuri de îmbunătățire a eficienței energetice, verificată și monitorizată pe toată perioada contractului, prin care investițiile (activitatea, aprovizionarea sau serviciile) în măsura respectivă sunt plătite proporțional cu un nivel al îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare;

BIG (Bundesimmobiliengesellschaft) este responsabil pentru gestionarea **clădirilor federale**: școli federale și clădiri guvernamentale (ministere), precum și zone de birouri (clădiri publice și clădiri de judecată) pentru a optimiza proprietățile de utilități publice utilizând contractele de economisire a energiei și pentru a permite măsuri de economisire a energiei.⁵

https://www.energycharter.org/fileadmin/DocumentsMedia/EU4Energy/20171005_ESC_Os_en.pdf - exemple de implementare în clădiri publice

În martie 2001, inițiativele **Agenției Austriece pentru Energie** au impulsat apariția unui ordin ministerial, care pune bazele pentru o „**Campanie federală de contractare**” care cuprindea **aproximativ 300 de clădiri federale**. Programul este gestionat de „BIG” în cooperare cu Ministerul Economiei. Operațiunea programului este susținută de 22 de firme „Energiesonderbeauftragten”. (reprezentanți speciali pentru energie). Programul este în continuare cel mai mare pentru ESPC din Austria. Până în prezent, aproximativ 600 de clădiri, grupate în 19 sub-grupuri, au fost gestionate prin ESCO. Ponderea medie a economiilor de costuri energetice realizate în clădirile deținute de BIG sunt de 20,3%, ceea ce reprezintă 4,23 milioane EUR.⁶

De asemenea, departamentul orașului Viena MA 34 (Magistratsabteilung Bau - und Gebäudemanagement) a stabilit „ESPC ca model de finanțare pentru economiile de energie în clădiri” după ce a testat cu succes opt proiecte pilot la sfârșitul anilor '90. Pagina sa de internet listează 40 proiecte ESPC active și 25 de proiecte deja încheiate. În ultimii ani, departamentul pentru bazine publice de înot „Wiener Bäder (MA 44)” a externalizat gestionarea energetică și economia de apă către ESCO-uri de la firme private. În statul federal al Austriei Superioare, agenția regională pentru energie „Oberösterreichischer EnergieSparVerband” (ESV) a inițiat un „Program de contractare

⁴ Art.2 (24) al Directivei 2012/27/EU privind eficiența energetică (disponibilă la: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32012L0027&from=RO> accesat la 27.01.2020 10:18)

⁵ <https://www.big.at/ueber-uns/> accesat 27.01.2020 10:22

⁶ Stefan Amann, *Transparense, Energie Markt Analyse GmbH*, Vienna, 2015 p.20

a energiei” (ESPC) “, atât pentru proiectele ESPC, cât și pentru ESCO. Până în prezent, 56 de proiecte au fost implementate, majoritatea în clădiri publice.

În Austria mulți proprietari de clădiri apelează la gruparea mai multor clădiri atunci când licitează un proiect ESPC. În municipalitățile mai mici, se grupează toate clădirile publice compatibile pentru ESPC, rezultând deseori în grupuri de 5-20 de clădiri. Acest lucru duce la costuri mai mici de pregătire a proiectelor specifice (costuri de audit, întâlniri cu partenerii de proiect etc.), precum și la reducerea costurilor specifice de întreținere pentru proiectele ESCO. De asemenea, este convenabil ca proprietarul clădirii să aibă o singură un singur partener de proiect pentru perioade de 5-10 ani.

Conform „Planului privind măsurile de eficiență energetică pentru clădirile federale”, principalele acțiuni ce trebuie întreprinse sunt:

- Contractarea energiei;
- Managementul energiei;
- Măsuri de renovare și reducerea spațiilor.

Aceste măsuri erau preconizate a duce la atingerea unui obiectiv de economisire a energiei de 48,2 GWh pentru clădirile care sunt deținute și utilizate de guvernul federal între 2014 și 2020 și că se va atinge o rată anuală de 3%.⁷

Sectorul public austriac este principalul client ESPC. Municipalitățile sunt considerate de ESCO drept parteneri de încredere pentru contractele pe termen lung, cu un potențial mare de îmbunătățire continuă a eficienței energetice. Sectorul public joacă, de asemenea, un rol de exemplu pentru alți clienți din sector și a exercitat o influență considerabilă în extinderea folosirii ESPC.

Cele mai frecvent vizate domenii din spațiul public sunt clădirile publice, școlile, instituțiile educaționale, spitalele publice și iluminatul stradal .

Măsurile tipice includ îmbunătățiri termice ce includ anvelopările clădirilor, instalarea de noi sisteme de încălzire și răcire, optimizarea sistemelor de încălzire, schimbări organizaționale și renovarea perifericelor.

Chiar dacă piața ESCO este destul de bine dezvoltată, au fost identificate și diverse bariere. În general, piața ESCO se confruntă încă cu lipsa de înțelegere și acceptare a fenomenului. Există o lipsă generală de încredere în industria ESCO care provine din experiențe negative din proiectele anterioare ESPC care au creat prejudecăți

⁷ Margot Grim, Sussane Kuchar, *Country Report on the Energy Efficiency Service Market and Quality- Austria*, Viena, 2018 , p 19 consultat la: https://www.e-sieben.at/publikationen/16054_QualitEE/QualitEE_2-04_CountryReport_AT_2018.pdf?m=1568973433& accesat 27.01.2021 10:41

precum: „ESCO realizează reducerea costurilor energetice prin reducerea confortului utilizatorului”.⁸

Un obstacol semnificativ îl reprezintă dificultățile tot mai mari de creștere a lichidității financiare accesibilă. În ultimii ani, institutele de finanțare au devenit mai restrictive în acordarea de credite. Solvabilitatea financiară este în principal o problemă pentru municipalitățile mai mici, deoarece acestea nu sunt capabile să împrumute la rate favorabile.

Nivelul de conștientizare și cunoaștere a conceptelor ESCO / ESPC este încă limitat și, prin urmare, numărul de licitații publice pentru ESPC este mic și concentrat pe anumite regiuni (precum Austria Superioară și Viena). Chiar și în locurile în care se anunță licitații, numărul ofertanților este foarte mic. Municipalitățile mai mici nu sunt familiarizate cu cerințele legale pentru licitația publică a proiectelor contractante. Ca urmare, există un număr relativ mic de investiții noi, ceea ce limitează activitățile și capacitatea ofertei.⁹

GERMANIA

Piața germană energetică este cea mai dezvoltată la nivel european în ceea ce privește numărul de ESCO prezente pe piață. La nivelul anului 2014, în Germania între 30-35% din întreprinderile de pe piața energetică erau ESCO, iar două treimi dintr-acestea erau firme mici și mijlocii cu mai puțin de 250 de angajați.¹⁰ Cu toate acestea din totalul contractelor încheiate pe piața energetică din Germania doar 15% sunt contracte de tip ESPC¹¹, iar cele mai multe erau încheiate la nivelul sectorului public, în special pentru autorități locale și federale.¹²

Această dezvoltare a fost atribuită unei combinații de sprijin guvernamental (inclusiv sprijin tehnic și financiar), programe neguvernamentale și condiții favorabile de

⁸ Boza-Kiss, Benigna Zangheri, Paolo Bertoldi, Paolo Economidou, *Practices and opportunities for Energy Performance Contracting in the public sector in EU Member States*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017, p.45 consultat la: <http://www.naesco.org/data/industryreports/Practices%20and%20opportunities%20for%20Energy%20Performance%20Contracting%20in%20the%20public%20sector%20in%20EU%20Member%20States.pdf>

⁹Idem. p. 46-47

¹⁰ Boza-Kiss, Benigna BERTOLDI, Paolo ECONOMIDOU, Marina, *Energy Service Companies in the EU: Status review and recommendations for further market development with a focus on Energy Performance Contracting*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017 p. 97

¹¹ Denumite ESC (Energiespar Contracting)

¹² Boza-Kiss et. al op. Cit 97

dezvoltare pe piață, cum ar fi impozitele pe energie (reforma fiscală ecologică), care au crescut considerabil în timpul liberalizării sectorului de energie (începând cu 1996) împreună cu o creștere a prețurilor la energie. Implementarea unui număr mare de proiecte la nivel local în regim de parteneriat public-privat, au avut de asemenea, un puternic efect pozitiv, fiind de altfel momentul introducerii conceptelor ESCO și ESPC pe piață.

Printre alți factori, actori care au contribuit la această creștere în Germania, ar putea fi amintiți:

- Sistemul de utilități publice municipale (Stadtwerke),
- producătorii de sisteme de automatizare și control al clădirilor
- Prezența unui număr semnificativ de agenți economici privați.¹³

Prima formă a „**Liniilor directoare pentru contractarea performanței energetice (ESPC) pentru clădirile publice**” a apărut în landul german Hessa în 1998. Acest act a stabilit standarde detaliate pentru implementarea practică a contractării serviciilor energetice pentru prima dată în Germania.

În anul 2003 apar o serie de amendamente la aceste linii directoare, dar și asupra legii privind achizițiile publice, modificări menite să adapteze legislația la jurisprudența creată între timp, în special în ceea ce privește contractul de tip ESPC. Un imbold al acestor demersuri a fost faptul că aceste contracte erau aplicate preponderent în sectorul public. Numai în Hessa au fost implementate peste 24 de proiecte în clădiri de stat folosind ESPC din 2001 până în 2014, realizând economii de aproximativ 28% din totalul de consum.¹⁴

Varianta prezentă a „Liniilor directoare” din landul Hessa a fost coroborată pentru compatibilitate cu prevederile legislației (germane) privind eficiența energetică dar și cu standardele internaționale pentru ESPC, prin instrumente de transpunere a Directivei 2006/32/CE, precum DIN EN 15900 (Definiții și standarde minime pentru piața energetic) respectiv Directiva 2012/27/UE. Liniile directoare descriu în detaliu toate fazele implementării ESPC, normele privind administrarea imobilelor publice; criteriile de evaluare a dosarelor de atribuire pentru licitații; stadiile de implementare etc.

În practică, în Germania se utilizează **două forme de ESPC în sectorul public:**

(1) ESPC într-o etapă și (2) ESPC în două etape.

¹³ Angelica Marino, Paolo Bertoldi, Silvia Rezessy, *Energy Service Companies Market in Europe - Status Report 2010* - Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2010, pp. 25-26

¹⁴ <https://www.strom-vergleich.de/eesi2020/>

În ESPC cu o singură etapă, clientul (autoritatea/instituția publică) primește garanții de la potențialul contractant (ESCO) imediat după realizarea unei analize preliminare a nevoilor energetice (audit energetic) și determinarea potențialului de economisire a energiei. Clientul încheie apoi un ESPC standard cu cel mai bun ofertant pentru implementarea măsurilor de economisire. Acest model de contract este mai simplu și mai ușor de implementat, dar este mai riscant pentru contractor (ESCO), deoarece garanțiile de economisire a energiei se bazează pe date preliminare¹⁵.

În modelul în două etape, după semnarea ESPC de către client (autoritate/instituție publică) și cel mai bun ofertant, contractantul efectuează o analiză energetică detaliată separată (față de cea făcută în faza de atribuire) pentru verificarea condițiilor contractuale. În cazul în care, în urma analizei detaliate nu se confirmă condițiile din ofertă/ contract, clientul poate anula proiectul / contractul. În alte cazuri, dacă condițiile ofertei/ contractului sunt confirmate, proiectul poate continua cu următoarea etapă, cea de implementare a măsurii energetice. Modelul ESPC în două etape a fost implementat pentru proiecte complexe, cum ar fi pentru spitalele din Hessa. Acest model de contract include mai multe documente (tipizate), al căror scop este de a descrie în detaliu și a simplifica procesul de implementare și evaluare. Documentele includ:

- lista cu măsurile de economisire a energiei planificate și convenite care ar trebui puse în aplicare de către contractant,
- structura investiției și lista produselor (echipamentelor) folosite,
- metodele de calcul al consumului de energie de bază și costurilor energetice,
- valoarea anuală a economiei de energie preconizată
- plata taxelor și impozitelor

Există trei moduri de calcul pentru consumul energiei de bază:

- (1) Consumul de energie de bază calculat utilizând **o bază forfetară** (nu depinde de climă și perioada de calcul).
- (2) Consumul de energie de bază calculat pe **baza ratei pro** (în funcție de perioada de calcul). Calculul se bazează pe măsurarea consumului de energie pe toată perioada de referință (an) și nu depinde de condițiile climatice (nu se iau în considerare criterii precum temperatura medie sau variațiile meteorologice).
- (3) Consumul de energie de bază **în funcție de condițiile climatice**. Acest model este utilizat pentru calcularea consumului de energie și a costurilor aferente pentru încălzire și încălzirea centrală sau locală.¹⁶

¹⁵ potrivit Ministerului pentru Mediu, Energie, Agricultură și Protecția Consumatorilor din Hessa 2012

¹⁶ Angelica Marino et al. Op cit., P 99

Sectorul public este principalul client pentru servicii de eficiență energetică. Aproximativ 75% din toate ESPC-urile au fost realizate în clădiri publice, majoritatea fiind implementate în clădiri administrative (atât clădiri federale cât și locale), școli, spitale și unități medicale.¹⁷

Agențiile energetice și instituțiile conexe, în strânsă legătură cu administrația publică, au fost principalii promotori ai serviciilor de economie energetică pentru clădirile publice. Costul de bază pentru ESPC a fost stabilit la aprox. 200 000 EUR astfel încât clădirile publice individuale de dimensiuni mici nu sunt considerate adecvate pentru proiectele ESPC, cu excepția cazului în care sunt luate în calcul într-un grup mai mare de clădiri.

Un program pentru reconstrucția clădirilor publice „Parteneriatele de economisire a energiei din Berlin” este un bun exemplu pentru cooperarea dintre sectorul public și furnizorii de servicii energetice (ESCO). Acest program a fost dezvoltat de **Agencia pentru Energie din Berlin** și Departamentul pentru Dezvoltare Urbană din Senatul Berlinului. Din 1996, Agenția pentru Energie din Berlin a lansat și demarat 25 de parteneriate (proiecte) de economisire a energiei în 1.300 de clădiri publice și peste 500 de proprietăți publice din Berlin, pe baza modelului ESPC.

Normele privind achiziționarea de produse și servicii de eficiență energetică (AVV-EnEff) obligă toate departamentele guvernului federal să efectueze o analiză energetică, să le evalueze consumul de energie și să ia în considerare cele mai multe soluții de eficiență energetică. Normele fundamentale și principiile de bază ale achizițiilor publice sunt găsite în articolul 97 din Legea împotriva restricțiilor concurenței (GWB)¹⁸. Două dintre principiile de bază importante referitoare la ESCO din articolul 97 din GWB sunt: accesabilitatea IMM-urilor și dreptul ofertantului de a asigura respectarea achizițiilor publice.

Procedurile de achiziții pentru diferitele sectoare (publice) sunt abordate în următoarele acte administrative :

- Regulamentul de licitație publică sau Regulamentul privind atribuirea contractelor publice (Vergabeverordnung, VgV) disponibil la:

https://www.gesetze-im-internet.de/vgv_2016/

- Regulamentul de modificare a Regulilor de atribuire a contractelor de transport, Alimentarea cu apă și furnizarea de energie (SektVO) disponibil la:

https://www.gesetze-im-internet.de/sektvo_2016/BJNR065700016.html

¹⁷ Idem.

¹⁸ https://www.gesetze-im-internet.de/englisch_gwb/

- Regulamentul privind achizițiile publice în domeniul apărării și securității (VSVgV)

Disponibil la:

<https://www.deutsches-ausschreibungsblatt.de/informationen/glossar/vsvgv/>

Regulamentul privind atribuirea contractelor pentru consumabile și servicii publice (VOL partea A și B) reglementează mai precis contractele publice și se aplică inclusiv la atribuirea contractelor pentru servicii energetice (în special pentru ESPC).

Criteriul de atribuire în aceste acte normative este atribuit **ofertei celei mai avantajoase economic, ținând cont de toate circumstanțele**. În practică aceasta este o transpunere a Directivei Europene privind achizițiile publice și echivalează cu „**Raportul calitate-preț**”. Se va ține seama în mod special de întreprinderile mici și mijlocii la atribuirea contractelor publice. Contractele pot fi împărțite în loturi parțiale și „loturi tehnice”. Mai multe loturi parțiale sau tehnice pot fi atribuite împreună, dacă este necesar din motive economice sau tehnice. În plus, în funcție de tip, domeniul de aplicare și scopul serviciului care trebuie prestat, întreprinderea poate furniza dovezi ale capacităților sale profesionale și tehnice.¹⁹

Pentru a standardiza și simplifica achizițiile publice de servicii energetice, mai multe instituții publice și asociații profesionale au elaborat orientări, manuale și proceduri standard pentru achizițiile publice de servicii energetice. Unele dintre cele mai utilizate documente în acest sens sunt:

- „Liniile directoare pentru achiziționarea contractelor de furnizare a energiei” emise de Asociația furnizorilor de căldură (Verband für Wärmelieferung);
- „Liniile directoare pentru achiziționarea contractelor de furnizare a energiei” emise de Agenția pentru Energie (DENA);
- „Liniile directoare pentru contractarea performanței energetice în clădirile publice” emise de Ministerul Mediului din Hessa.

În sectorul public german, ESPC a fost utilizat în principal pentru finanțarea măsurilor de eficiență energetică pentru renovarea clădirilor (a sistemelor de alimentare cu energie). În majoritatea cazurilor, una dintre cerințele din etapa selecției de dosare a fost ca **ofertanții să furnizeze finanțare pentru proiectele legate de ESPC**.

Prin urmare, ESCO-urile pot finanța proiecte fie prin capital propriu (foarte dificil în special pentru ESCO-urile mai mici), fie prin împrumuturi de la instituții financiare. În Germania, creditul forfetar²⁰ este cel mai frecvent utilizat model pentru finanțarea

¹⁹ Boza-Kiss et. al op. Cit . p 100

²⁰ <https://www.investopedia.com/terms/f/forfeiting.asp> accesat 29.01.2021 13:21

proiectelor ESPC de către ESCO. În acest acord, ESCO vând o parte din creanțele viitoare (de la client) către instituții financiare sau de credit.

Un ghid pentru finanțarea ESPC în clădirile publice elaborat de Agenția specializată din Berlin poate fi consultat (în limba germană) la:

https://www.energieland.hessen.de/pdf/Contracting-Leitfaden_2012.pdf

ITALIA

În Italia domeniul companiilor de tip ESCO gravitează în jurul unui S.R.L care activează la nivel național și este primul fondat în anul 2002 cu scopul de a interveni și regulariza consumul energetic prin acțiuni de eficientizare energetică. Potrivit definițiilor cu care operează aceștia:

Contractul de performanță energetică (ESPC) este acordul prin care un "furnizor" (în mod normal o companie ESCO) se obligă să efectueze o serie de servicii și intervenții integrate care vizează modernizarea și îmbunătățirea eficienței unui sistem energetic aparținând unui beneficiar contra plății unei preț obținut din economiile de energie generate.

Prin semnarea ESPC, furnizorul (ESCO) și clientul beneficiar intră într-o relație contractuală în care ESCO plătește în avans costurile investițiilor care trebuie făcute sau își asumă obligația de a obține finanțare de la terți.

În mod normal, în cadrul ESPC sunt toate acele acorduri de natură instrumentală pe care furnizorul le va semna în legătură cu realizarea proiectului și care vizează furnizarea de garanții specifice care pot fi solicitate prin contract. Prin urmare, scopul contractului constă în mod definitoriu în identificarea, proiectarea și implementarea unui nivel de eficiență energetică pentru o anumită instalație sau clădire, astfel încât să permită economii la facturile de energie ale clientului.

Acest contract oferă multiple avantaje:

- Clientul nu își folosește propriile resurse economice în investiția inițială;
- Nu există riscuri financiare pentru client;
- Există avantaje economice imediate pentru client în ceea ce privește reducerea consumului;
- Economii de energie pentru client la sfârșitul planului de amortizare;

- Inovație tehnologică.

Potrivit site-ului dedicat ESCO din Italia actele normative cu incidență în domeniu sunt cele ce urmează:

1. Decretul Lege 115/2008 pentru transpunerea Directivei 2006/32/CE privind eficiența energetică

<https://www.escoitalia.eu/en/decreto-legge-115-2008.html>

2. Decretul Lege 3/2011 pentru transpunerea Directivei 2009/28 / CE privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile, și modificarea și abrogarea Directivelor 2001/77 / CE și 2003/30 / CE.

https://www.escoitalia.eu/images/D.Lgs.%2028-2011_FER_GU.pdf

3. Decretul Lege 192/2005 pentru transpunerea Directivei 2012/27 / UE privind performanța energetică în clădiri

https://www.escoitalia.eu/images/D.Lgs.%20192-2005_Agg%20al%2018_03_2014.pdf

4. Decretul Lege 102/2014 pentru transpunerea Directivei 2010/27/UE privind eficiența energetică

<https://www.escoitalia.eu/images/D.Lgs.%20102-2014%20-%20Recepimento%20Direttiva%202012-27-UE+Allegati.pdf>

5. Decretul Ministerial 16/2016 privind actualizarea normelor de inovarea a intervențiilor pentru creșterea eficienței energetice și pentru producerea de energie termică din surse regenerabile conform Decretului ministerial din 28 decembrie 2012 (așa-numitul cont termic).

<https://www.escoitalia.eu/images/2016.03.18%20-%20Esco%20Italia%20-%20Conto%20Termico%202.0.pdf>

6. Decretul pentru Regularizarea sectorului Certificatelor pentru eficiență energetică (Titoli di Efficienza Energetica)

https://www.escoitalia.eu/images/DM%20MSE&MATTM%2011gen2017_Obiettivi%202017-2020%20e%20Nuove%20Linee%20Guida%20TEE.pdf

Directivele Europene relevante pentru sectorul eficienței energetice sunt transpuse în totalitate în legislația italiană.

În ceea ce privește normele introduse de **Decretul Ministerial 16/2016**, acestea sunt aplicabile în special pentru folosirea surselor regenerabile pentru energia termică. În acest sens s-a creat un așa numit "cont termic". Prin accesarea acestui cont se introduc măsuri care vizează, pe de o parte "eficiența economică" iar pe de altă parte producția concretă de căldură din surse regenerabile. Potrivit actului normativ la acest "cont termic" pot aplica atât entitățile publice cât și cele private.

Gestore dei Servizi Energetici (GSE) este entitatea publică însărcinată cu evaluarea economiilor de energie și gestionarea procesului complet de acordare a stimulentei financiare. Aceasta funcționează sub tutela Ministerului Economiei și Finanțelor.

Decretul Lege 102/2014 reglementează procedura auditului de energie, care este în practică cel mai important moment al implementării unui ESPC, întrucât în cadrul acestei proceduri se realizează evaluarea nevoilor de intervenție pentru client precum și trasarea unui plan de implementare a măsurilor de eficientizare. Auditul energetic presupune:

- furnizarea de cunoștințe adecvate despre profilul de consum de energie al unei clădiri sau grupuri de clădiri, o unitate industrială sau uzină (servicii publice sau private);
- identificarea și cuantificarea oportunităților de economisire a energiei din punct de vedere al criteriului cost-beneficiu;
- raportarea rezultatelor.

Auditul este programat în trei pași:

1. raționalizarea fluxurilor de energie;
2. identificarea tehnologiilor eficiente din punct de vedere energetic;
3. recuperarea energiei folosite inefficient.

Legea 102/2014 mai introduce și alte obligații pentru părțile unui ESPC, printre care:

- introducerea unei obligații pentru companiile mari să realizeze audituri energetice efectuate de experți calificați la punctele de producție situate în toată țara, până la 5 decembrie a celui de-al 2-lea an de la obținerea statutului de firmă mare (numai dacă statutul de firmă mare a fost verificat în ani n-1 și n-2) și ulterior la fiecare patru ani; obligația menționată nu se aplică companiilor mari care au adoptat sisteme de management în conformitate cu standardele UNI CEI EN ISO 50001: 2011 (incluzând audit în conformitate cu Anexa II la decret);

- obligă companiile cu consum ridicat de energie să efectueze audituri energetice până la 5 decembrie a celui de-al 2-lea an (dar numai dacă compania a beneficiat de stimulentele de consum intensiv de energie în anii n-1 și n-2), indiferent de dimensiunea acestora, și să implementeze progresiv, în timp rezonabil, intervențiile de eficiență identificate de aceleași audituri sau, alternativ, să adopte sisteme de management în conformitate cu standardele UNI CEI EN ISO 50001: 2011²¹;

- în cazul nerealizării auditurilor energetice, va fi aplicată o amendă administrativă de până la 40.000 EUR care nu exonerează compania de obligația sa de audit;

- auditurile energetice trebuie să fie conforme cu anexa II la Decretul legislativ 102/2014, adică trebuie să fie efectuate în conformitate cu criteriile minime ale standardelor tehnice UNI CEI EN 16247, părțile 1-4, la liniile directoare ENEA și „Clarificările referitoare la auditurile energetice în companii conform art. 8 din Decretul legislativ 102/2014 ”al Ministerului Dezvoltării Economice. În cazul constatării unor neconformități, se va aplica o amendă administrativă de până la 20.000 EUR;

- persoana responsabilă de comunicarea rezultatelor auditului este reprezentantul legal al companiei supuse obligației.

Aceste norme privesc atât întreprinderile private cât și cele de stat.

Companii mari

O companie este definită ca fiind mare dacă îndeplinește una dintre următoarele condiții:

- dacă numărul membrilor personalului depășește 250;
- dacă cifra de afaceri anuală depășește 50 de milioane de euro.

Companii cu consum ridicat de energie - Prin Decretul interministerial din 5 aprilie 2013, Guvernul a redefinit conceptul unei companii cu consum ridicat de energie care nu mai este legat doar de cantitatea de energie consumată, ci și de incidența costurilor energetice asupra cifrei de afaceri.

Cu toate că nu există un regim diferențiat al ESPC pentru administrație publică, acest tip de contract a fost folosit, principalii beneficiari fiind în special administrațiile locale²². În timp ce incidența ESPC a crescut semnificativ în mediul privat, în sectorul

²¹ A se vedea secțiunea finală a studiului

²² Marijke Menkveld , *Country Report on Recommendations for Action for Development of EPC Markets*
https://qualitee.eu/wp-content/uploads/QualitEE_2-04_CountryReport_IT_2018.pdf p. 9

public au fost anumite obstacole precum bugetele limitate și garanțiile de economisire energetică.²³

Au existat și tentative pentru dezvoltarea unui contract tipizat care să fie utilizat de unitățile administrației publice locale și centrale în relație cu actorii privați.

Modelul de contract poate fi consultat în limba italiană la:

https://www.enea.it/it/Ricerca_sviluppo/documenti/ricerca-di-sistema-elettrico/edifici-pa/2013/rds-par2013-127.pdf

Acesta a fost elaborat de către Agenția Națională pentru Noi Tehnologii, Energie și Dezvoltare sustenabilă, în conformitate cu Decretul Lege 102/2014.

ȚĂRILE DE JOS

În Regatul Țărilor de Jos folosirea ESPC are o prevalență relativ ridicată față de media europeană, unul dintre motivele pentru acest lucru fiind faptul că autoritățile locale au preluat adeseori inițiativa în implementarea unor proiecte de promovare a energiei regenerabile respectiv a eficientizării energetice.

Abordări la nivel central

În **Acordul național privind energia** (septembrie 2013), jucătorii de pe piață au fost impulsionați să promoveze utilizarea contractelor de ESCO și "Green-contracts" prin măsuri active începând cu 2014. De asemenea, este menționat în acord că guvernul are un rol de "client de lansare". Cu toate acestea, această intenție nu a fost încă oglindită și în activități sau politici concrete la nivel național. În contextul legislației de mediu, companiile private și organizațiile non-profit trebuie să ia toate măsurile de economisire a energiei în intervale de timp de referință de cinci ani sau mai puțin. În realitate, aplicarea acestei obligații este minimă. Pentru sectoarele industriale sau de servicii cu un consum ridicat de energie, există și acorduri pe termen lung pentru a stimula economiile de energie. Există, de asemenea, politici pentru a face economiile de energie mai profitabile, cum ar fi o taxă pe energie și reducerea investițiilor energetice din impozitul pe profit al companiilor din sectorul privat.

Autoritatea centrală a clădirilor guvernului olandez (RijksGebouwenDienst, **RGD**) implementează proiecte de economisire a energiei și renovări de clădiri pentru clădirile

²³ Idem.

guvernamentale. Portofoliul RGD include închisori, muzee, laboratoare, instanțe de judecată și clădiri de birouri. Operațiunile efectuate nu reprezintă o schimbare totală sau o combinație de măsuri care se regăsesc cu operațiuni ESCO normale. În schimb, RGD s-a concentrat în primul rând pe reglarea echipamentelor pentru un consum minim de energie, având drept obiectiv realizarea unor economii de energie de până la 30%.²⁴

Programul de „Deducere a investițiilor în energie” (Energie Investerings Aftrek, **EIA**) a fost lansat pentru a stimula companiile să investească în eficiența energetică în clădirile sau procesele lor de producție. O listă de măsuri calificate a fost stabilită și este disponibilă companiilor.²⁵ Investițiile legate de energie (eficiență) care se află pe această listă pot fi deduse din impozitele corporative cu până la 44%. Deoarece impozitele pe profit în Olanda sunt (în medie) de aproximativ 25%, o deducere de 44% duce la un profit net de 11% din suma cheltuită pentru măsurile de energie (eficiență). Motivele pentru care se folosește o listă limitativă de măsuri în locul evaluării oricărei măsuri nu sunt precizate, însă întreprinderile pot sugera noi măsuri pe listă în fiecare an.

MIA (Milieu InvesteringsAftrek, Environment Investment Deduction) și **VAMIL** (Vrije Afschrijving Milieuinvesteringen, Random Depreciation Environmental Investments) sunt două măsuri adesea combinate pentru a stimula investițiile în tehnologii ecologice care sunt utilizate în procesele comerciale sau industriale. **MAI** permite companiilor să deducă 36% din investițiile ecologice din profitul unei companii. **VAMIL** permite companiilor să deprecieze simultan tehnologiile ecologice, în loc să se răspândească pe durata de viață economică a echipamentelor. Este o adăugire la **EIM** care presupune doar măsuri ecologice legate de energie. Pentru ca o investiție să fie eligibilă pentru **MIA** / **VAMIL**, aceasta trebuie să funcționeze mai bine decât alternativele care îndeplinesc aceeași funcțiune.²⁶

Bune practici în clădiri publice:

Autoritățile locale din **Enschede** (regiunea Twente) au decis externalizarea gestionării termice și energetice pentru clădirea Centrului Național Muzical din Enschede. Externalizarea a fost făcută folosind criteriul ”cele mai avantajoase oferte din punct de vedere financiar” iar criteriile de atribuire includeau ”performanța energetică”. Firma câștigătoare a câștigat proiectul pentru o perioadă de 20 de ani, iar până în 2017 (proiectul fiind atribuit în 2011) s-au realizat economii de 16%, care se traduc în economii de până la 80.000 EUR.

²⁴ Joost van Barneveld , Energy Services in the Netherlands (teză de masterat), Universitatea din Utrecht, 2011, p.29

²⁵ Lista de subvenții disponibile: <https://english.rvo.nl/subsidies-programmes> accesat 29.01.2020 12:07

²⁶ Idem. pp. 49.-50

Printre măsurile de eficientizare s-au numărat:

- ajustarea inteligentă a sistemelor de control al temperaturii;
- optimizarea sistemului de management al clădirii;
- instalarea de panouri fotovoltaice;
- cercetarea intensificării utilizării iluminatului cu LED²⁷;

Nijmegen a creat în 2012 un fond pentru proiecte de sustenabilitate. În fiecare an, autoritățile proiectează economii de energie din operațiunile proprii, pentru a reinvesti în medie două milioane de euro în proiecte de sustenabilitate. Fondul este completat cu economiile precalculate care afectează factura medie de energie pentru fiecare proprietate.

Rezultatele investiției sunt:

- Măsurile de creștere a sustenabilității au fost implementate în peste 80 de clădiri începând cu 2012;
- Au fost implementate în total 200 de măsuri diferite de sustenabilitate;
- Venitul anual din locațiuni este de 11 milioane EUR;
- Investiția totală până în 2018 a fost de 6 milioane EUR;
- În fiecare an se economisesc 480.000 EUR din costurile energetice.²⁸

În **Eindhoven** există un obiectiv asumat de autoritățile locale de a face orașul utilizator de energie regenerabilă în proporție de 100% până în 2045, iar clădirile publice să funcționeze după principii de sustenabilitate până în 2027.

În colaborare cu piața, a fost adoptată o metodă de colaborare în implementarea concretă a proiectelor de sustenabilitate. În urma unei selecții inițiale din peste 400 de întreprinderi, au rămas 200. Pentru acest grup, municipalitatea a organizat un eveniment de "matchmaking" unde participanții și-au putut prezenta ideile, dar în care a existat și o cerere expresă de a încheia alianțe reciproce cu alți participanți. Contractul de zece ani atribuit este pentru renovarea sustenabilă și întreținerea a șapte clădiri municipale, cu opțiunea de reînnoire pentru alți cinci ani.

Exemple de obiective și acorduri:

²⁷ Wessel Simons, Irma Thijssen and Selina Roskam, *Accelerate the transition to sustainable buildings with energy performance contracts*, consultată la: <http://www.buildup.eu/sites/default/files/content/whitepaper-5-accelerate-the-transition-to-sustainable-buildings-with-energy-performance-contracts.pdf> p 6-7 accesat la 28.01.2021

²⁸ Idem p. 12

- Centrul de consiliere (Residents Plaza) se mută la primărie; turnul primăriei este amenajat pentru servicii publice și pentru un "Living Lab" pe două etaje, unde IMM-uri locale își pot prezenta proiectele de inovație;

- reutilizarea materialului de demolare în timpul renovării în conformitate cu principiul de bază al Metodei de sustenabilitate „Natural Step”;

- Consum de energie și apă cu 30% mai mic;

- Costuri de întreținere mai mici cu 10%;

- Living Lab cu plafoane inteligente de control climatic special dezvoltate pentru aer, lumină, încălzire, răcire, acustică etc;

- Monitorizare inteligentă și interactivă a clădirii;

- Managementul confortului: satisfacția utilizatorului trebuie să înscrie cel puțin 7,5 (din 10);

- Mediu verde și bogat în apă;

- Utilizarea ambasadorilor pentru a promova sustenabilitatea în cadrul organizației municipale și în afara acesteia;

- 150 de puncte de încărcare (trotinete electrice)²⁹.

Platforma olandeză "Sustainable Housing" (locuințe sustenabile) aduce în atenția publică beneficiile contractului de închiriere "ecologică". Într-un "contract de închiriere ecologică", chiriașul și proprietarul clădirii sunt de acord cu privire la costurile și economiile generate de măsurile de sustenabilitate, astfel încât ambele părți să beneficieze de utilitatea acestora. Proprietarul este cel care trebuie să investească în măsuri de sustenabilitate. Beneficiile pentru chiriaș sunt: o clădire mai atractivă (financiar și ca utilitate); o perspectivă realistă asupra consumului de energie și a costurilor energetice; contribuția la politica de responsabilitate socială și ecologică și un climat interior la un standard ridicat. Prin considerarea acestor aspecte, chiriașul trebuie să fie dispus să acorde proprietarului o valoare mai mare (decât a pieței pentru imobile similare dar care nu sunt supuse măsurilor de sustenabilitate) a chiriei. Aceasta ar putea fi o chirie mai mare sau un contract mai lung sau o combinație a celor două modalități. Această valoare de închiriere mai mare are ca rezultat pentru proprietar o valoare contabilă mai mare a proprietății sale. Elementul specific al situației pentru studiul acesta este reprezentat de practica ESCO. În executarea măsurilor de sustenabilitate, răspunderea pentru implementarea măsurilor dar și pentru rezultate este asumată de către ESCO

²⁹Idem p.23

conform specificului contractelor ESPC practicate în Europa . S-ar putea spune astfel că vorbim de un contract de locațiune cu trei părți: chiriaș, proprietar și ESCO.³⁰

Un argument în acest sens este faptul că de specificitatea contractului, ține însăși prestarea serviciilor de către ESCO, în a cărei lipsă, restul elementelor (dar în special plata) sunt afectate decisiv. Cu toate acestea, trebuie menționat că vorbim de o simplă coroborare a unui contract de locațiune (într-adevăr atipic) cu contractul de prestare servicii încheiat între proprietar și ESCO. Concluzia este că aceste bune practici țin mai degrabă de principiul consensualismului contractual **și nu de o parte normativă** ce ar guverna aceste contracte.

Legislație românească incidentă pentru ESCO și ESPC și autorități competente

Domeniul eficienței energetice intră sub tutela **Ministerului Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri** până la intrarea în vigoare a O.U.G 212/2020, după care pentru toate actele normative relevante în domeniul eficienței energetice se înlocuiește denumirea cu **Ministerul Energiei**.

În 2020 O.U.G 184/2020 a modificat Legea 121/2014 respectiv art. 3 al acesteia care prevede: *În vederea aplicării prevederilor prezentei legi, Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri acționează prin **Direcția eficiență energetică, structură organizatorică la nivelul autorității publice centrale, cu atribuții privind elaborarea și aprobarea politicilor și legislației primare și secundare în domeniul eficienței energetice la nivelul consumatorilor finali de energie.***³¹

De asemenea la punctul I. este prevăzut că **Direcția Eficiență Energetică** are ca atribuții: *elaborarea cadrului legal privind aprobarea și implementarea Contractului-cadru de performanță energetică și a cadrului legal de reglementare a societăților de servicii energetice de tip ESCO.*

Și art. 17 este modificat de Ordonanța sus-menționată, iar la alin (1) se prevede că Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri, în colaborare cu celelalte autorități competente, promovează dezvoltarea pieței serviciilor energetice și reglementează accesul la aceasta prin: **a)** diseminarea de informații clare și ușor

³⁰ Marijke Menkveld, Transparense – Increasing Transparency of Energy Service Markets, Netherlands, 2015, p.15

³¹ Textul integral al O.U.G poate fi consultat în Monitorul Oficial parte I, nr 1019 -2020 (link intranet: <http://www.cdep.ro/intranet/mof/partea1/2020/1019.pdf>) pp.10-13

accesibile privind: ii) *instrumentele financiare, stimulentele, granturile, facilitarea împrumuturilor de la instituțiile financiar- bancare, după caz, menite să susțină proiectele de eficiență energetică și activitatea societăților de servicii energetice de tip ESCO.*

Autoritatea Națională pentru Reglementarea Energiei

Autoritatea Națională de Reglementare în domeniul Energiei - **ANRE, este autoritate administrativă autonomă, cu personalitate juridică, sub control parlamentar, finanțată integral din venituri proprii, independentă decizional, organizatoric și funcțional**, având ca obiect de activitate elaborarea, aprobarea și monitorizarea aplicării reglementărilor obligatorii la nivel național necesare funcționării sectorului și pieței energiei electrice, termice și a gazelor naturale în condiții de eficiență, concurență, transparență și protecție a consumatorilor. În scopul asigurării exercitării în teritoriu a competențelor sale, ANRE are în structură oficii teritoriale fără personalitate juridică.

ANRE colaborează cu autoritățile de reglementare ale statelor din regiune, inclusiv prin acorduri de cooperare, cu Agenția de Cooperare a Reglementatorilor în Domeniul Energiei - ACER și Comisia Europeană, pentru armonizarea cadrului de reglementare pentru dezvoltarea pieței regionale, a regulilor privind schimburile transfrontaliere de energie electrică și gaze naturale, a celor privind gestionarea și alocarea capacităților de interconexiune, fără a aduce atingere atribuțiilor și competențelor acestora.

În îndeplinirea atribuțiilor sale și fără a se aduce atingere competențelor sale de luare a deciziilor în activitatea de reglementare, ANRE colaborează cu Consiliul Concurenței, cu Autoritatea Națională pentru Protecția Consumatorilor, cu Autoritatea de Supraveghere Financiară, cu ministerele și cu alte organe de specialitate ale administrației publice centrale sau locale interesate, cu asociațiile consumatorilor de energie electrică și gaze naturale, cu operatorii economici specializați care prestează servicii pentru sectorul energiei electrice și gazelor naturale, cu asociațiile profesionale din domeniul energiei electrice și gazelor naturale, cu asociațiile patronale și sindicale, inclusiv prin schimburi reciproce de informații.

ANRE are dreptul să solicite toate informațiile și documentele necesare, pentru îndeplinirea atribuțiilor sale legale, de la operatorii economici din domeniul său de activitate, inclusiv evidențele contabile ale acestora, justificări pentru orice refuz de a acorda acces terților la rețea, precum și orice informații privind măsurile necesare pentru întărirea rețelei sau în legătură cu soluționarea unor plângeri.

ANRE organizează consultări publice în oricare dintre situațiile prevăzute explicit de lege sau ori de câte ori apreciază că este necesar și, în toate cazurile, înainte de a adopta reglementări ori măsuri ce pot avea repercusiuni importante asupra funcționării pieței de energie electrică sau de gaze naturale, oferindu-se astfel părților interesate posibilitatea de a formula opinii și de a transmite observații asupra măsurilor propuse.³²

Principalele atribuții conferite ANRE prin legislația primară sunt următoarele:

- emite, modifica sau retrage autorizații și licențe;
- emite reglementări tehnice și comerciale, asigură accesul și racordarea la rețelele de energie electrică și gaze naturale;
- emite și aprobă metodologii de stabilire a preturilor și tarifelor;
- aprobă preturi și tarife;
- asigură monitorizarea funcționării pietelor de energie electrică și gaze naturale;
- promovează producerea de energie din surse regenerabile și cogenerare.

Legislație de referință pentru ESCO și ESPC

1. Legea 121/2014 privind eficiența energetică și promovarea utilizării la consumatorii finali a surselor regenerabile de energie

Modificările ulterioare:

- Legea 160/2016 (act normativ ce cuprindea un număr mai mare de modificări și completări dintre care menționăm modificarea art. 4 pct. 15: eficiența energetică-raportul dintre valoarea rezultatului obținut, aferentă serviciilor, bunurilor sau energiei rezultate și valoarea energiei utilizate în acest scop.)
 - Ordonanță de urgență (1/2020)- privind unele măsuri fiscal- bugetare și pentru modificarea și completarea unor acte normative
 - O.U.G 184 din 22 octombrie 2020- pentru modificarea și completarea Legii nr. 121/2014 privind eficiența energetică
 - O.U.G 212/2020- privind stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale și pentru modificarea și completarea unor acte normative- (prin care sintagma „Ministerul Economiei, Energiei și Mediului de Afaceri” se înlocuiește cu sintagma „Ministerul Energiei”)
- #### **2. Decizia nr. 2794/17.12.2014 privind aprobarea Regulamentului pentru atestarea managerilor energetici și agregarea societăților prestatoare de servicii energetice și a Regulamentului pentru autorizarea auditorilor energetici pentru industrie**

³² <https://www.anre.ro/ro/despre-anre/statutul-si-rolul-an> accesat 02.02.2021 12:31

3. **Ordinul 3/2021 pentru modificarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei, aprobat prin Ordinul președintelui autorității Naționale de Reglementare în Domeniul Energiei or. 19/2020³³**
4. **PNAEE - Planul național de acțiune în domeniul eficienței energetice ³⁴**
5. **Legea 98/2016 privind achizițiile publice**

Momentan definiția ESPC (contractelor de performanță energetică) apare doar în textul Legii 121/2014 la art. 4 punctul 12- Acord contractual între Beneficiarul și furnizorul unei măsuri de îmbunătățirea a eficienței energetice, verificată și monitorizată pe toată durata contractului prin care cheltuielile cu investițiile referitoare la măsura respectivă sunt plătite proporțional cu un nivel al îmbunătățirii eficienței energetice convenit prin contract sau cu alte criterii convenite privind performanța energetică, cum ar fi economiile financiare. Definiția nu a fost însă adoptată și pentru alte acte normative (Legea achizițiilor publice, Norme SEAP, Legea 273/2016 privind finanțele publice locale etc.).

Trebuie menționat și **Sistemul de management al energiei - Cerințe și linii directoare pentru utilizare (Standardul UNI CEI EN ISO 50001: 2011)** Acesta are ca scop optimizarea, cu un proces de îmbunătățire continuă, a utilizării energiei, inclusiv eficiența energetică, precum și consumul și utilizarea energiei. Acest standard specifică cerințele pentru crearea, inițierea, întreținerea și îmbunătățirea unui sistem de management al energiei. Procesul ISO 50001 contribuie activ la reducerea consumului de energie și reduce costurile, rezultând într-o creștere a profitabilității și dobândirea unui avantaj competitiv important.³⁵

³³ Disponibil la: <https://www.anre.ro/ro/despre-anre/statutul-si-rolul-an> accesat la 01.02.2021 12:48

³⁴ Publicat în Monitorul Oficial nr.169bis/11.03.2015 și disponibil la: https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/MNE%282015%2952216_Monitorul_Oficial_169_bis_PN_AEE_3.pdf

³⁵ Politica privind tranziția la ISO 50001: 2011: https://www.srac.ro/files/documente/P-55_tranzitie_50001_2018_v1.pdf

Bibliografie

Autori și Studii:

1. Stefan Amann, *Transparence, Energie Markt Analyse GmbH*, Vienna, 2015
2. Joost van Barneveld , *Energy Services in the Netherlands* (teză de masterat), Universitatea din Utrecht, 2011
3. Margot Grim, Sussane Kuchar, *Country Report on the Energy Efficiency Service Market and Quality- Austria*, Viena, 2018 ,
4. Boza-Kiss, Benigna Zangheri, Paolo Bertoldi, Paolo Economidou, *Practices and opportunities for Energy Performance Contracting in the public sector in EU Member States*, Publications Office of the European Union, Luxembourg, 2017,
5. Marijke Menkveld , *Country Report on Recommendations for Action for Development of EPC Markets* ,2018
6. Marijke Menkveld, *Transparence – Increasing Transparency of Energy Service Markets*, Netherlands, 2015
7. Wessel Simons, Irma Thijssen and Selina Roskam, *Accelerate the transition to sustainable buildings with energy performance contracts*, (Studiu),

Surse internet:

1. <https://www.anre.ro>
2. <http://www.cdep.ro>
3. <https://english.rvo.nl>
4. <https://www.escoitalia.eu>
5. <https://ec.europa.eu>
6. <https://www.srac.ro/f>
7. <https://www.e-sieben.at>